

Šok je na Veljka djelovao okrepljujuće, poput oslobađanja ruku i nogu odvezivanjem i rezanjem konopaca, što je odmah nakon toga uslijedilo... Dok su Veljko i Braho brzo razvezivali Milu i Joška, te ova četvorica sve ostale, oni, izvan hangara, njihovi – čiji je do maločas bio i Braho, koji se odmah svrstao na Veljkovu stranu – već su bili utekli, čim su vireći unutra vidjeli što se događa i uvidjeli što će uskoro biti... Stana jest bila izučena babica, ali i priučeni veterinar: umjela je pomoći i pri dolasku na svijet i teleta i ždrebeta. Već kada se pokazalo da se nitko drugi ne razumije i ne umije prihvatiti bilo čega pri čemu trebaju čiste ruke i medicinske rukavice, te ponešto od instrumenata, baba-babica umjela je i izvaditi zub, ako se već moralo...

Nakon što je u romanu „Izbriši onu poruku, molim te!” kušao artikulirati potragu za vlastitim identitetom kroz egzistencijal-teme (...), Franjo Deranja novim romanom „Ponoćni carpaccio” ponovno zadire u istovrsnu temu ali, ovoga puta, mijenja pripovjedačku optiku na razini pripovjedačke arhitekture, predstavljajući se kao onaj koji se sklanja pred događajem (tj. samo svjedoči o rečenome), ne utječući na moguće ishode, pod motom: Stvarnost je maštovitija i od najzaigranije imaginacije. ...Autor vješto nagovještuje mučninu i tragiku (...) podastirući nam sličicu poput Kafkina Umjetnika u gladovanju. ... Slikovita i sjajno artikulirana parabola. Tako babica Stana mitski natkriljuje (...) cijeli roman, te cijelu pripovijest i sve sudbine drži pod svojim skutima.

Što je to umjetnička istina, što je tu stvarnost, a što sjećanje? Od čega se sastoji sjećanje? Deranja nam kuša predočiti svijet u kojem nitko nije siguran u stvarnost svojih sjećanja. Znamo da osobnost ovisi o našim sjećanjima. Sjećanja objedinjuju sve što jesmo. Bez njih bismo zaglavili u vremenu i izgubili osobnost. No, koliko su, pak, sjećanja pouzdana? To ključno pitanje postavlja Deranja u ovom romanu. Kaleidoskopski, mozaično, predstavljeni su likovi koje će prostornovremenski povezati slijed zajedničkih događaja. Pritom autor neće propustiti kritički demontirati uvriježeni sustav vrijednosti od ideologije, vjere, raznih predrasuda, konformizama, povijesnih perspektiva gorljivo prihvaćenih pa potom relativiziranih i odbačenih. (...)

Franjo Deranja objavio je do sada već respektabilnih deset knjiga. Dobra knjiga uvijek ostaje s nama i među nama. Kao što će ostati i ova.

Zoran KRŠUL (iz Pogovora)